دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده پرستاری مامایی

نام درس: روش تحقیق (کمی و کیفی) در سالمندی و پروپوزال نویسی	**تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی یکشنبه ها ۱۰-۸**
مقطع : کارشناسی ارشد سلامت سالمندی	**مدت زمان ارائه درس: ۲۶ ساعت نظری و ۱۷ ساعت عملی**
پیش نیاز: روش تحقیق	
مدرسین: دکتر سیده آمنه مطلبی (مسئول درس) و دکتر مریم کرامتکار **ایمیل مسئول درس** a.motalebi@qums.ac.ir	

شرح درس:

درس روش تحقیق در سالمندي و پروپوزال نویسی، جهت آموزش روش انجام پژوهش علمی در حوزه سالمندی براي دانشجویان رشته سلامت سالمندي در راستای ارتقاء سطح دانش و ارائه دستاوردهای پژوهشی در حوزه مطالعات سلامت سالمندی، طراحی شده است.

هدف کلی:

یادگیري و تسلط بر اصول و روشهای پژوهش در حوزه سلامت سالمندي و توانایی طراحی و تنظیم طرح پژوهشی پیشنهادي و کاربرد نتایج تحقیقات در عمل

❖ **اهداف اختصاصي (واحد نظری):**

انتظار می رود در پایان دوره دانشجو قادر باشد:

- ✓مفهوم تحقیق را بیان کند.
- ✓مراحل فرایند تحقیق را لیست کند.
- ✓ ساختار پروپوزال را شرح دهد.
- ✓منابع و معیارهای انتخاب موضوع تحقیق را بیان کند.
- ✓عنوان پژوهش را تعریف و معیارهای عنوان درست را بر شمارد.
- ✓انواع پژوهش را بر اساس هدف تحقیق، شرح دهد.
- ✓هدف از بیان مسئله را بداند.
- ✓محتوی و ترتیب بیان مسئله را بیان کند.
- ✓مرور متون را تعریف کرده، اهمیت و اهداف ان را شرح دهد.
- ✓منابع مختلف کسب اطلاعات برای پژوهش را برشمارد.
- ✓نحوه نوشتن مرور متون را بیان کند.
- ✓چار چوب پژوهش و اهمیت آن را توضیح دهد.
- ✓روش تدوین اهداف کلی و اختصاصی را بیان کند.

- ✓فرضیه را تعریف و انواع آن را توضیح دهد.
- ✓تفاوت بین سوال پژوهش و فرضیه را ذکر کند.
- ✓انواع و مقیاس متغیر ها را توضیح دهد.
- ✓تفاوت تعریف نظری و عملی متغیر ها را بیان کند.
- ✓محدودیت های پژوهش را تعریف کند.
- ✓انواع طرح های پژوهشی را با هم مقایسه نماید.
- ✓جامعه و نمونه پژوهش را تعریف کند.
- ✓دلایل ضرورت نمونه گیری را بیان کند.
- ✓روش های مختلف نمونه گیری را شرح دهد.
- ✓روشهای تعیین حجم نمونه را برشمارد.
- ✓روش های مختلف گرد آوری اطلاعات را مقایسه کند.
- ✓انواع تعیین روایی و پایایی ابزار را توضیح دهد.
- ✓ فرآیند تجزیه و تحلیل داده ها را بیان کنند و این فرآیند را در یک مقاله بررسي نمایند.
- ✓اهمیت و چگونگی تفسیر نتایج را توضیح دهد.
- ✓نحوه کاربرد نتایج تحقیقات را بیان نمایند.
- ✓اصول اخلاق در پژوهش را با ذکر بیانیه های اخلاقی پژوهش مثل هلسینکی و نورنبرگ را شرح دهد.
- ✓چگونگی نقد مقالات و سایر گزارش های پژوهشی را بیان کند.

واحدعملی:

- ✓ یک طرح پژوهشی تدوین نماید.
- ✓ یک مقاله معتبر کمی را نقد و بررسی نماید.

<u>روش تدریس</u>

- ❖ سخنرانی بازخوردی، بحث و تبادل نظر گروهی، پرسش و پاسخ و خود آموزی (Self- learning)، صدای همزمان شده با اسلاید و بارگذاری در سامانه سما لایو،

- **<u>وظایف دانشجو</u>**

- ❖ مشارکت فعال در کلاس درس، انجام به موقع تکالیف و شرکت در جلسات پرسش و پاسخ

<u>شیوه ارزشیابی</u>

سیستم ارزشیابی هفتگی Weekly Evaluation System (WES)

اهداف سیستم ارزشیابی هفتگی

- ✓ آشنایی دانشجویان با منابع مختلف آموزشی
- ✓ تبدیل روش تدریس از حالت " استاد محور به" دانشجو محور"
- ✓ درک مطالب تدریس به صورت عمیق و پایدار
- ✓ کسب مهارتهای تسهیل گری و پویایی گروه

ساختار اصلی سیستم ارزشیابی هفتگی به شرح زیر می باشد:

۱. معرفی منابع مربوطه توسط استاد

۲. تعیین سرفصل هایی برای مطالعه
۳. توضیح و تفسیر مطالب توسط دانشجویان
٤. رفع ابهامات توسط تسهیلگر
٥. جمع بندی مطالب و نتیجه گیری از مباحث در پایان جلسه آموزشی با کمک تسهیلگر ارشد
٦. ارزشیابی دانشجویان توسط هم و استاد

نمره کل ارزشیابی به جای بیست نمره پایان ترم از صد نمره به شرح زیر در نظر گرفته می شود:

۱. حضور و غیاب
۲. خود ارزیابی
۳. ارزیابی همسانان
٤. علاقه به شرکت در بحثهای گروهی، حضور مستمر در جلسات آموزش، اشتیاق به مشارکت در طرح پرسش و پاسخگویی به سوالات و نیز علاقه به یادگیری مفاهیم جدید و آموزش آنها به سایر فراگیران
٥. تهیه و ارسال محتوای آموزشی در موعد مشخص به سایر دانشجویان و تسهیلگر
٦. نحوه ارائه کیفیت محتوای آموزشی و نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی

انتظارات:

- محتوای آموزشی هر هفته در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت. انتظار میرود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس، قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را بدقت مطالعه نمایند و درگروه های کاری و دربحث ها مشارکت فعال داشته باشند.
- تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی : طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

بارم بندی:

در طول دوره (انجام تکالیف و سخنرانی)	%۴۰
حضور فعال در کلاس	%۱۰
آزمون پایان دوره	%۵۰

- **منابع**

- ✓ آریا سپهر سمیرا. اصول پایه روش تحقیق در علوم پزشکی، تهران، نور دانش، آخرین ویرایش.
- ✓ عابد سعيدي ژيلا، علي اكبري امير. روش تحقيق در علوم پزشكي و بهداشت. تهران. د.ع.پ. شهيد بهشتي، ، آخرين چاپ.
- ✓ رخشانی فاطمه، شهرکی ثانوي فريبا، روش تحقيق؛ مراحل علمی و روش هاي كاربردي، آخرين چاپ.
- ✓ صلصالی مهوش ، پرويزي سرور(مترجم)، اديب حاج باقري محسن (مترجم). روشهاي تحقيق كيفی . نشر بشري
- ✓ Dawson C. A Practical Guide to Research Methods: A User-Friendly Manual for Mastering Research Techniques and Projects. UK: Oxford; Last edition.
- ✓ Bruce NG, Pope D, Stanistreet DL. Quantitative Methods for Health Research: A Practical Interactive Guide to Epidemiology and Statistics. John Wiley & Sons; Last edition.

- ✓ Leigh Riby,. Handbook of Gerontology Research Methods: Understanding successful aging, last edition.
- ✓ Handbook of gerontology research methods. Routledge, Taylor & Francis Group, Last edition,
- ✓ Weil, Joyce. Research design in aging and social gerontology, Lippincott Williams &Wilkins, Last edition.

جدول زمان بندي درس روش تحقيق (کمی و کیفی) در سالمندی و پروپوزال نویسی
نیمسال اول ۴۰۵ ـ ۱۳۴۰۴

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسي	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابي
معرفی درس، بیان طرح درس و آشنایی با روش علمی پژوهش و مراحل آن	۲	سخنراني، بحث گروهي، پرسش و پاسخ	فهرست منابع بالا	رایانه، اینترنت، ویدوئو پروژکتور، وایت بورد و ماژیک	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی انجام تکالیف و تمرینات هفتگی
انواع مطالعات کمی	"	"	"	"	"
انواع مطالعات کیفی و مطالعات تلفیقی*	"	"	"	"	"
ساختار پروپوزال، آشنایی با نحوه انتخاب موضوع تحقیق، بیان مسئله	"	"	"	"	"
بازنگری متون، تدوین لیست منابع، چارچوب مطالعه	"	"	"	"	"
آشنایی با اهداف، فرضیات،سوالات و فرضیات پژوهش	"	"	"	"	سیستم ارزشیابی هفتگی
متغیرهای پژوهش و تعریف آنها،	"	"	"	"	سیستم ارزشیابی هفتگی
جامعه، نمونه، محاسبه حجم نمونه و روش های نمونه گیری	"	"	"	"	سیستم ارزشیابی هفتگی
ابزار های پژوهش، روایی و پایایی	"	"	"	"	سیستم ارزشیابی هفتگی
روش های گرد آوری داده ها*	"	"	"	"	شرکت فعال در مباحث درسی انجام تکالیف و تمرینات هفتگی

آشنایی با خطای تصادفی/تورش و مخدوش کننده ها*	"	"	"	"	"
تجزیه و تحلیل داده ها* بحث و تفسیر نتایج پژوهش*	"	"	"	"	"
کاربرد یافته ها، پیشنهادات، محدودیت های تحقیق*	"	"	"	"	"
اخلاق در پژوهش*	"	"	"	"	"
انتشار نتایج تحقیق، به کار گیری و پیشنهاد برای پژوهش های بعدی*	"	"	"	"	"
نقد و ارزیابی مقالات و ماخذنویسی	"	مجازی	"	سامانه سما لایو DU Recorder لپ تاپ	انجام تکلیف

* جلسات ستاره دار مربوط به مباحث خانم دکتر کرامتکار می باشد.